

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi talletusten ja obligatioiden veronhuojennuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että talletusten ja obligatioiden veronhuojennuslaissa tarkoitettuja talletuksia voisi tehdä myös 36 kuukauden tileille, joille maksettava korko saisi olla enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Mahdollisuus tällaisten talletusten tekemiseen alkaisi 1 päivänä syyskuuta 1992 ja päättyisi 31 päivänä joulukuuta 1993. Samalla esityksessä ehdotetaan,

että 24 kuukauden määräaikaistalletusten osalta lakia sovellettaisiin vielä vuoden 1994 aikana tehtyihin talletuksiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Lakia sovellettaisiin verovapaille 36 kuukauden määräaikaistalletuksille 1 päivästä syyskuuta 1992 lukien kertyville koroille.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Rahoitusmarkkinat ovat vapautuneet nopeasti 1980-luvun lopulla ja 1990-luvun alussa Euroopassa. Tätä kansainvälistä kehitystä seuraten Suomen Pankki on asteittain poistanut rahoitusmarkkinoita säännelleitä rajoituksia. Täten markkinavoimat ovat myös Suomessa olleet yhä enenevässä määrin vaikuttamassa rahoitusmarkkinoiden kehittymiseen.

Verotuksella on Suomessa ollut poikkeuksellisen keskeinen rooli korkotason määräytymisessä. Tämä on johtunut ennen kaikkea siitä, että Suomessa ennen korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/90) voimaantuloa suuri osa korkotuloista on ollut verovapaita tuloa.

Korkotulon lähdeverojärjestelmä tuli voimaan vuoden 1991 alusta. Rahoitusmarkkinoiden sopeutumisen helpottamiseksi talletusten ja obligatioiden veronhuojennuslaki (726/88) on ollut määräaikaisena voimassa vielä korkotulon lähdeverojärjestelmän voimaantulon jälkeenkin. Tämän vuoden toukokuun alusta voimaan tulleen lainmuutoksen mukaan lain so-

veltamisaikaa on pidennetty vielä vuodella eli lakia sovelletaan vuosina 1989—1993 tehtyihin 24 kuukauden määräaikaistalletuksiin.

Talletusten ja obligatioiden veronhuojennuslain 1 §:n mukaan luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän tulona ei pidetä korkoa sellaisesta talletuksesta, joka on tehty yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoitettulle tilille 24 kuukaudeksi kotimaiseen talletuspankkiin, osuuskunnan säästökassaan tai ulkomaisen pankin täällä sijaitsevaan sivukonttoriin ja jonka vuotuinen korko on enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Suomen Pankin peruskorkoa korotettiin tämän vuoden toukokuun alusta 8,5 prosentista 9,5 prosenttiin. Määräaikaistalletuksille maksettavan verovapaan koron enimmäismäärä on siten tällä hetkellä 7,5 prosenttia, joka on huomattavasti alle ottolainauksen markkinakoron.

Lähdeverojärjestelmän mukanaan tuomaa korkokilpailua pidettiin toivottavana lähdeverojärjestelmään siirryttäessä. Eri tahojen välinen kilpailu pääomista on kuitenkin aiheuttanut rahoitusmarkkinoiden jonkin asteisen yli-

kuumenemisen. Sen seurauksena Suomen korkotasoa verrattaessa muiden suunnitteilla olevan Euroopan talousalueen maiden korkotasoon noussut poikkeuksellisen korkeaksi. Kilpailun kiristymisen ja korkokatteen kaventuminen ovat aiheuttaneet pankkijärjestelmälle sopeutumisvaikeuksia tilanteessa, jossa niiden kannattavuus on muutoinkin ajautunut kriisiin. Korkea korkotaso on myös muodostunut Suomen taloudellisen kehityksen keskeiseksi esteeksi. Yritysten pääomakustannukset ovat monissa tapauksissa nousseet kohtuuttomiksi.

Hallitus on 6 päivänä elokuuta 1992 julkaistun talouspoliittisen ohjelmansa 5. kohdassa todennut: "Säästäjille tarjotaan mahdollisuus 36 kuukauden verovapaisiin talletuksiin korolla, joka alittaa peruskoron yhdellä prosenttiyksiköllä. Samalla muutetaan talletusten veronhuojennuksista annettua lakia siten, että tällaisten talletusten tekeminen on mahdollista vuoden 1993 loppuun asti ja 24 kuukauden määräaikaistalletusten tekeminen vuoden 1994 loppuun asti." Tämän mukaisesti esityksessä ehdotetaan, että talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan myös talletuksia, jotka tehdään 36 kuukauden määräaikaistileille, edellyttäen, että talletukselle maksettava korko olisi enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä eli tällä hetkellä 8,5 prosenttia vuodessa. Verovapaan talletuksen voisi tehdä 1 päivästä syyskuuta 1992 lukien, ja se olisi tehtävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1993. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että 24 kuukauden määräaikaistalletusten osalta talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain voimassaoloaikaa jatkettaisiin vielä vuodella. Viimeksi mainittujen talletusten tekeminen olisi siten mahdollista vuoden 1994 loppuun saakka.

Talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain 1 §:n 1 momentissa säädetään, miltä vuosilta toimitettavissa verotuksissa 24 kuukauden määräaikaistalletuksista saatu korkotulo on verovapaata, ja 3 §:n 1 momentissa vastaavasti, miltä vuosilta toimitettavissa verotuksissa kyseiset talletukset eivät ole veronalaisia varoja. Esityksessä ehdotetaan lain sanontoja selvennettäväksi siten, että laissa säädettäisiin se ajanjakso, jonka aikana tehdystä määräaikaistalletuksista kertyneet korot ovat verovapaata tuloa ja jonka aikana tehty määräaikaistalletukset eivät ole veronalaisia varoja.

Lain 1 §:n 2 momentin mukaan verovapaana

tehdystä määräaikaistalletuksesta kertynyt korko on kuitenkin laissa mainittuja poikkeuksia lukuunottamatta veronalaista tuloa, jos talletus siirtyy toiselle. Lain 3 §:n 3 momentin mukaan tällaiset talletukset ovat veronalaisia varoja. Esityksessä ehdotetaan, että lain sanontoja selvennettäisiin tuloverotuksen osalta siten, että määräaikaistalletuksista kertynyt korko olisi verotuslain mukaisessa järjestyksessä verotettavaa veronalaista tuloa. Korkotuloon sovellettaisiin siten tulo- ja varallisuusverolain (1240/88) eikä korkotulon lähdeverosta annetun lain säännöksiä.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että lain 4 §:ssä esiintyvä sana "talletustodistus" korvattaisiin sanonnalla "talletuksen vastaanottamista koskeva asiakirja".

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei liene merkittävää vaikutusta verotuloihin, koska on oletettavissa, että lähinnä ne varat, jotka ovat olleet aikaisemminkin verovapailla määräaikaistileillä, ohjautuvat edelleen niille. Täten voitaneen ainakin jossain määrin hillitä ottolainauksen ja välillisesti myös antolainauksen korkotasoa. Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia sovellettaisiin 36 kuukauden määräaikaistalletuksille 1 päivästä syyskuuta 1992 lukien kertyville koroille.

5. Säättämisyjärjestys

Laki olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä heinäkuuta 1988 annetun talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain (726/88) 1 §, 3 §:n 1 ja 3 momentti sekä 4 ja 6 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § osittain muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla lailla (377/92) sekä 3 §:n 1 momentti ja 6 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

1 §

Luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän veronalaisena tulona ei pidetä valtion- ja kunnallisverotuksissa korkoa talletuksesta, joka on tehty yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoitettulle tilille kotimaiseen talletuspankkiin tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivukonttoriin taikka vastaavalle tilille osuuskunnan säästökassaan, jos:

1) talletus tehdään edellä tarkoitettulle tilille 24 kuukaudeksi vuosina 1989—1994 ja talletuksen vuotuinen korko on enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä; tai

2) talletus tehdään edellä tarkoitettulle tilille 36 kuukaudeksi 1 päivänä syyskuuta 1992 tai sen jälkeen ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1993 sekä talletuksen vuotuinen korko on enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu talletus siirtyy toiselle muutoin kuin naimaosana, avio-oikeuden nojalla, perintönä, perintökaaren 8 luvussa tarkoitettuna avustuksena tai hyvityksenä taikka testamentilla, talletuksesta luovutusta edeltäneeltä ajalta ja luovutuksen jälkeiseltä ajalta kertynyt korko on verovelvollisen verotuslain mukaisessa järjestyksessä verotettavaa veronalaista tuloa.

3 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettu talletus ei ole luon-

nollisen henkilön eikä kotimaisen kuolinpesän veronalaisia varoja.

Sen estämättä mitä 1 momentissa säädetään, 1 §:n 1 momentissa tarkoitettut talletukset, joista saatu korko on 1 §:n 2 momentin mukaan veronalaista tuloa, ovat luovuttajan ja luovutuksensaajan veronalaisia varoja.

4 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettun rahalaitoksen on antamaansa talletuksen vastaanottamista koskevaan asiakirjaan sisällytettävä selvitys siitä, mikä vaikutus talletuksen siirtämisellä on sekä tallettajan että siirronsaajan verotukseen.

6 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989. Lakia sovelletaan myös sellaisiin vuosina 1989—1994 24 kuukauden määräajaksi tehtyihin talletuksiin, jotka ovat nostettavissa vasta vuoden 1994 jälkeen, ja sellaisiin 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin vuosina 1992 ja 1993 36 kuukauden määräajaksi tehtyihin talletuksiin, jotka ovat nostettavissa vasta vuoden 1993 jälkeen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1992.

Lain 1 §:ää sovelletaan mainitun pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuille talletuksille 1 päivästä syyskuuta 1992 ja sen jälkeiseltä ajalta kertyvään korkoon.

Helsingissä 28 päivänä elokuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri Iiro Viinanen

Laki

talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä heinäkuuta 1988 annetun talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain (726/88) 1 §, 3 §:n 1 ja 3 momentti sekä 4 ja 6 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 § osittain muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla lailla (377/92) sekä 3 §:n 1 momentti ja 6 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän veronalaisena tulona ei pidetä *vuosilta 1989-1993 toimitettavissa* valtion- ja kunnallisverotuksissa korkoa talletuksesta, joka on tehty yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoitetulle tilille kotimaiseen talletuspankkiin tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivukonttoriin taikka vastaavalle tilille osuuskunnan säästökassaan. Koron verovapauden edellytyksenä on, että talletus tehdään edellä tarkoitetulle tilille 24 kuukaudeksi ja talletuksen vuotuinen korko on enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä.

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu talletus siirtyy toiselle muutoin kuin naimaosana, avio-oikeuden nojalla, perintönä, perintökaaren 8 luvussa tarkoitettuna avustuksena tai hyvityksenä taikka testamentilla, talletuksesta luovutusta edeltäneeltä ajalta ja luovutuksen jälkeiseltä ajalta kertynyt korko on veronalaista tuloa.

3 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettu talletus ei ole luonnollisen henkilön eikä kotimaisen kuolinpesän veronalaisia varoja *vuosilta 1989-1993 toimitettavissa verotuksissa*.

Ehdotus

1 §

Luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän veronalaisena tulona ei pidetä valtion- ja kunnallisverotuksissa korkoa talletuksesta, joka on tehty yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoitetulle tilille kotimaiseen talletuspankkiin tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivukonttoriin taikka vastaavalle tilille osuuskunnan säästökassaan, jos:

1) talletus tehdään edellä tarkoitetulle tilille 24 kuukaudeksi *vuosina 1989-1994* ja talletuksen vuotuinen korko on enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä; tai

2) talletus tehdään edellä tarkoitetulle tilille 36 kuukaudeksi 1 päivänä syyskuuta 1992 tai sen jälkeen ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1993 sekä talletuksen vuotuinen korko on enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu talletus siirtyy toiselle muutoin kuin naimaosana, avio-oikeuden nojalla, perintönä, perintökaaren 8 luvussa tarkoitettuna avustuksena tai hyvityksenä taikka testamentilla, talletuksesta luovutusta edeltäneeltä ajalta ja luovutuksen jälkeiseltä ajalta kertynyt korko on *verovelvollisen verotuslain mukaisessa järjestyksessä verotettavaa* veronalaista tuloa.

3 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettu talletus ei ole luonnollisen henkilön eikä kotimaisen kuolinpesän veronalaisia varoja.

Lain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitet-

Sen estämättä mitä 1 momentissa säädetään

tu talletus, josta saatu korko on 1 §:n 2 momentin mukaan veronalaista tuloa, on myös luovuttajan ja luovutuksensaajan veronalaisia varoja.

4 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun rahalaitoksen on talletuksista antamiinsa talletustodistuksiin sisällytettävä selvitys siitä, mikä vaikutus talletuksen siirtämisellä on sekä tallettajan että siirronsaajan verotukseen.

6 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989. Lakia sovelletaan myös sellaisiin vuosina 1989—1993 24 kuukauden määräajaksi tehtyihin talletuksiin, jotka ovat nostettavissa vasta vuoden 1993 jälkeen.

1 §:n 1 momentissa tarkoitetut talletukset, joista saatu korko on 1 §:n 2 momentin mukaan veronalaista tuloa, ovat luovuttajan ja luovutuksensaajan veronalaisia varoja.

4 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun rahalaitoksen on *antamaansa talletuksen vastaanottamista koskevaan asiakirjaan* sisällytettävä selvitys siitä, mikä vaikutus talletuksen siirtämisellä on sekä tallettajan että siirronsaajan verotukseen.

6 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989. Lakia sovelletaan myös sellaisiin vuosina 1989—1994 24 kuukauden määräajaksi tehtyihin talletuksiin, jotka ovat nostettavissa vasta vuoden 1994 jälkeen, ja sellaisiin 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin vuosina 1992 ja 1993 36 kuukauden määräajaksi tehtyihin talletuksiin, jotka ovat nostettavissa vasta vuoden 1993 jälkeen.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1992.*

Lain 1 §:ää sovelletaan mainitun pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuille talletuksille 1 päivästä syyskuuta 1992 ja sen jälkeiseltä ajalta kertyvään korkoon.
